

BONA PAU

N.º 332 - Año XXVIII

HOJA PARROQUIAL DE MONTUIRI

Octubre 1980

QUINA ESGLÉSIA VOLEM

L'Església de Mallorca s'ha reunit a principi de curs per a veure quins són els seus objectius més importants per a enguany, per a conèixer quines són les realitats més urgents del poble, enmig del qual la comunitat creient ha d'evangelitzar.

Aquí, com a comunitat cristiana de Montuiri, també nos demanam cap a on anam, quina casta d'església volem esser, i com podem servir millor el poble.

Voldríem que aquesta església fos:

—Un lloc de comprensió, diàleg i reconciliació amb tots els germans: perquè no ens tanquem dins els punts de vista personals, i veient, com a normal el fet que hi hagi maneres de pensar oposades.

—Una església, comunitat viva de creients, que estigui oberta al món. O sigui, disposada per una part a prestar especial atenció als qui sempre mos han quedat més enfora: obrers, intel·lectuals, joves, immigrants, marginats. I per altra part, valenta com Jesús per a denunciar les injustícies i els atemptats contra els drets de l'home.

—Un lloc on s'ensenyi i es mostri l'evangeli fet vida. Una església, per tant, que sigui evangelitzadora. Una església que no faci les coses per imposició de l'ambient i per rutina, sinó perquè està

convençuda que l'Evangeli de Jesús és una Bona Nova, i tracta d'oferir-lo amb valentia i respecte.

—Una comunitat on hi pugui participar una assemblea ampla. On hi tinguin la paraula i la tasca joves i adults compromesos, homes i dones decidits a seguir Jesús. Una església que no depengui

exclusivament dels capellans: una església, per tant, corresponsable.

—Una comunitat cristiana, una església arrelada al país, que defensi la identitat del poble mallorquí, i que assumesqui tots els valors humans de tradició, llengua, cultura i institucions de la nostra terra.

Equip parroquial

Els jueus montuïrers a la meitat del segle XIV

En el segle XIV, a més de la comunitat cristiano-catalana i dels esclaus, hi havia la comunitat dels jueus. Aquests, a més de conservar llur religió i propis costums, tenien així mateix els noms propis hebreus tradicionals. L'any 1391, amb l'assalt al call de Mallorca (Palma), en foren anaminats uns tres-cents, d'altres hagueren de fugir a Barària (nord d'Àfrica), o bé hagueren de convertir-se. Però aquesta conversació no fou en general feta de cor i en secret seguiren judaïtzant; emperò sí s'hagueren de canviar de nom, i en general prengueren el nom d'algun dels seus protectors. Vegem a continuació quins foren els membres d'aquesta comunitat cap a mitjan segle XIV, a Montuïri, un dels pobles on va ésser més important aquesta comunitat, que, com sabem, es destacà tant en el camp de la cultura i de les finances.

Devers els anys 1357 al 1360, algun temps després de la reincorporació de l'illa de Mallorca al regne d'Aragó (1343), de la pesta negra (1348), i de la batalla de Llucmajor (1349), els jueus de la nostra vila formaven un grup prou compacte lligat per llaços de sang i de religió. Ocupaven alguns albergs situats al carrer Major. Molt possiblement vivien en l'actual illeta que va de cas metge Ferrando fins al cafè del cap de cantó. Com que els jueus eren sovint víctimes d'atacs per part dels cristians, majorment per raons econòmiques (qüestió de deutes), surten espesses vegades als nostres llibres de cort reial, en què s'hi consignaven tots els plets, de causes civils i criminals. Tot això fa que puguem saber el nombre de membres d'aquesta comunitat, el parentiu entre ells, el nom, l'ofici, la vestimenta i d'altres detalls. Sabem que la gran majoria feien de prestamistes, algun altre era sastre i qualcun mercer (venedor de mercaderies). Per contra, no n'hem trobat cap que es dedicàs a fer de metge (els millors metges eren jueus o jueus conversos) ni tampoc que fes de cartògraf (com és sabut l'escola cartogràfica mallorquina era famosa en tot el món conegut d'aleshores). Sembla que cap a la meitat del segle XIV el cappare de la comunitat era

en Maymó ben Jacob, que ja apareix documentat el 1319. Estava casat amb una tal Maymona (la qual segurament havia pres el nom del marit). D'aquest jueu sabem que almenys tengué quatre fills i una filla: Magaluf ben Maymó, casat amb n'Aina (o Alzanina), Moxi ben Maymó, que l'any 1373 ja consta com a jueu de Mallorques (Palma), casat amb na Rossa (o Rosseta). Aquests tengueren almenys una filla: Flor, casada amb en David Xatien. L'altre fill d'en Maymó ben Jacob fou en Jacob ben Maymó, el qual l'any 1373 ja consta com a jueu de Manacor. Es casà amb n'Azuza. Arrel de l'assalt del Call del 1391 i de la conversió més o menys forçada que se'n seguí prengué el nom de Pere Onís i la seva dona el de Clara. Un altre dels fills va ésser Juseff ben Maymó, casat amb una Atziza. La filla d'en Maymó ben Jacob nomia Asina (o Sina), i es casà amb Sayt ben Magaluf. Tenim després un altre membre de la comunitat, que molt possiblement era germà d'en Maymó ben Jacob. Ens referim a Magaluf ben Jacob. Aquest es casà amb un Atzaayra (escrit altres vegades Atzayare Azuzayra, Atzayre). Moxí ben Abrafim, fill d'una tal Estela, era cosí de Maymó ben Jacob. Es casà amb una Butllara. L'any 1373 aquest Moxi ja apareix com a jueu de Mallorques (Palma). Arrel de la conversió de 1391 pren el nom de Ferrer Guanyalons. Tengueren almenys un fill: Davit ben Moxi, que pel mateix motiu abans exposat prengué el nom de Jordi Brondo. Un altre dels membres de la comunitat era Magaluf ben Abrafim, possiblement germà de Moxi ben Abrafim. D'aquest sabem que era fill d'Abrafim ben Hissach, jueu de Mallorques, ja difunt el 1355, i de na Settahum. Els altres membres de la comunitat eren en Salomó Bellembó i un enigmàtic Leo, dels quals no en sabem pràcticament res.

Joan Miralles i Monserrat

Nota 1. Aquest article és una de les notes a peu de pàgina de la meua tesi doctoral, que es basa en un dels llibres de cort reial de l'Arxiu Municipal de Montuïri (1357-1360).

Noticiero local

SEPTIEMBRE - 80

Un grupo de personas de nuestra Párrroquia asistió a las jornadas Septiembre - 80 que organizó este año el Consejo Diocesano de Pastoral. Este Consejo está integrado, en su mayoría, por seglares, juntamente con sacerdotes y representantes de órdenes religiosas.

Por este mismo motivo los responsables de las parroquias de nuestro arciprestazgo ofrecieron, en una reunión habida en la ermita de Consolación en San Juan, una amplia información acerca de los temas tratados en aquellas jornadas, cuyo contenido queda expresado en nuestro editorial.

ESTUDIOS SOBRE VIÑEDOS

Invitado por «la Caixa», Antonio Miralles Mas participó, junto a otros agricultores mallorquines, en una visita organizada por el departamento agrícola de la Caja de Pensiones para la Vejez y de Ahorros a Vilafranca del Penedés, donde visitaron tres tipos de viñas en espaldera y otras experiencias en poda de uva de vinificación y de mesa. Les acompañaba el perito agrícola D. Raimundo Alabern.

SUBVENCION

La Cooperativa Artesanal ha sido subvencionada por los Servicios de Cultura para el Pueblo, de la Fundación Juan, con la cantidad de doscientas cincuenta mil pesetas, con objeto de adecuar los locales y exposición permanente de los productos que elabora.

EXCURSION

Alumnos de 2.ª etapa del Colegio Nacional Mixto participaron junto a otros compañeros de Porreres en una excursión realizada en la cordillera Norte por Mancor del Valle, Puig de Massanella y Lluçh.

CONCIERTO CORAL

Para el sábado día 11 de Octubre a las 20'45 está previsto un concierto en la iglesia parroquial en base a composiciones sacras y profanas interpretadas por el Coro Parroquial de Montuiri, dirigido por el Padre Antonio Martorell, y la Coral «Pare Aulí» de Felanitx, dirigida por D. Jaime Estelrich.

Honorato Moll

PLUVIÓMETRO

Día 9: 13 litros.

SA GLOSA NOSTRA DE CADA DIA...

VA DE FIGUERES: FRUITA DEL TEMPS

El gloriós Sant Marçal
està dins una garriga
i no pot menjar cap figa
perquè no té figueral.

El pobre figueraler
passa la vida penada,
perquè en veure nigulada
correntsos a entrar es sequer-

Estic al cap-curucull
de sa figuera aubacor,
tant si és figa com figó,
en arribar-li la cull.

Sa nostra figueralera
és caiguda d'un cimal,
i diu que no s'ha fet mal
perquè pensava amb En Pere.

(Cançons populars)

ESGLÉSIA EN CAMÍ

CATEQUESI PARROQUIAL

El diumenge, dia 12 d'octubre, tenim reunió de catequistes per a preparar la tasca de catequesi del present curs. Enguany hi haurà més feina, perquè s'incorporarà un grup de més grandets. Ho dividirem, de moment, en tres etapes: a) primer grau; b) segon, tercer i quart; c) quint i sisè.

De moment, hi ha unes 15 persones disposades a treballar-hi. I en necessitaríem 24. Els dies 8, 9 i 10 d'octubre hi ha hagut una preparació especial, a Manacor. I cada setmana, tindrem la preparació immediata de cada tema. Recordem que només hi ha comunitat viva de fe quan aquesta és capaç d'expressar i contagiar la pròpia experiència creient.

EDUCACIÓ DE LA FE PER A ADULTS

Un bon grapat de persones ens han demanat unes vetlades setmanals de catequesi, en pla de diàleg, sobre la Bíblia i l'Evangeli, a partir de la nostra pròpia realitat. Des de la primera setmana de novembre, feim comptes començar, possiblement els dimecres, a les 9 del vespre.

CURS PREMATRIMONIAL

Els dies 20, 22, 24 i 27, 28, 29 d'octubre, les parròquies del nostre sector organitzen unes xerrades per als qui pensen casar-se d'aquí al mes de febrer de 1981. Avisau lo més prest a la parròquia.

CURS DE PREPARACIÓ DE BAPTISMES

Per als pares que presenten els seus fills al Sagrament del Baptisme, tindrem uns vespres de conversa entorn a aquest fet religiós. Hi entren els qui batien des del mes de setembre fins a finals d'any. Serà els dies 4, 5 i 6 de novembre, a la rectoria, a les 9 del vespre.

ESPORTS

FUTBOL

1.ª Regional

Resultats del passat mes de Setembre:
Cade Peguera, 1 - Moutuiri, 1
Montuiri, 3 - Independiente, 0

B. Gomila

MOVIMENT PARROQUIAL

Setembre, 1980

NOUS CRISTIANS

Marta Amer Cerdà, filla de Joan i Catalina.

Verònica Hernando Manera, filla de Ginés i de Joana.

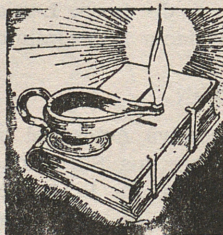
NOVES FAMÍLIES

Dia 6.—Bartomeu Sampol Cerdà amb Rosa Ribas Fullana.

Dia 28.—Miquel Lluís Serra Sastre amb Antònia Febrer Ferrà.

PASSA A LA CASA DEL PARE

Dia 17.—Gabriel Rossinyol Cerdà, casat, de 72 anys, a. «Catxeto».

25 AÑOS ATRAS OCURRIO EN MONTUIRI

30 de Octubre de 1955

En la Asamblea Parroquial de Acción Católica, Juan Gomila Jaume es nombrado Presidente de los Jóvenes de Montuiri, tras haber cesado, por haber contraído matrimonio el mes anterior, Onofre Arbona Miralles.